

32001L0102

L 6/45

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

10.1.2002

ДИРЕКТИВА 2001/102/ЕО НА СЪВЕТА
от 27 ноември 2001 година
за изменение на Директива 1999/29/ЕО относно нежеланите вещества и продукти при храненето на животни
(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Директива 1999/29/ЕО от 22 април 1999 г. относно нежеланите вещества и продукти при храненето на животни ⁽¹⁾, и по-специално член 10, буква а) от нея,

като взе предвид предложението на Комисията,

като има предвид, че:

- (1) Директива 1999/29/ЕО предвижда, че фуражни суровини могат да бъдат пускани в обращение в Общността, само ако са с добро и коректно търговско качество.
- (2) Терминът „диоксини“ покрива група от 75 полихлорирани дибензо-р-диоксини (ПХДД) и 135 сродни на полихлориниран дибензофуран (ПХДФ), от които 17 имат токсикологично значение. Най-токсичният сродник е 2,3,7,8-тетрахлордибензо-р-диоксин (ТХДД), класифициран от Международен изследователски център на рака и други авторитетни международни организации, като известен с канцерогенното си въздействие върху човека. Научният комитет по храните (НКХ), по примера на Световната здравна организация (СЗО), заключи, че канцерогенният ефект на диоксините не се проявява при нива, по-ниски от определен праг. Другите вредни ефекти, като ендометриозис, невроповеденчески и имуноподтискащи ефекти, се проявяват при много по-ниски нива и те следва да се отчитат при определянето на приемлива доза.
- (3) Полихлорираните бифенили (ПХБ) са група от 209 различни сродни съединения, които могат да бъдат разделени на две групи, в зависимост от техните токсикологични качества: 12 сродни съединения проявяват токсикологични качества, подобни на тези на диоксините и следователно често са определяни като „ПХБ тип диоксин“. Другите ПХБ не проявяват тази токсичност, подобна на диоксина, а имат различен токсикологичен профил.
- (4) Всяко сродно съединение на диоксините или на ПХБ от тип диоксин, има различна степен на токсичност. За да се прецени токсичността на тези различни сродни съединения се въвежда понятието за коефициент на токсична

еквивалентност (КТЕ), за да се улесни оценката на риска и регулаторния контрол. Това означава, че аналитичните резултати, свързани с всичките 17 индивидуални сродни на диоксина съединения и на 12 сродни съединения на ПХБ от тип диоксин, се изразяват, чрез една количествена единица: „ТХДД концентрация на токсични еквивалентности (КТЕ)“.

- (5) Диоксините и ПХБ са изключително устойчиви на химическо и биологично разграждане и следователно остават в околната среда и се натрупват в хранителните вериги за животни и хора.
- (6) Разпространението на диоксини, ПХБ и ПХБ от тип диоксин в околната среда, причинява фонов замърсяване, което влияе на всички сухоземни растения, които се пасат от животните директно или се използват, като фуражни суровини, а също и във водната хранителна верига. Същото се отнася до почвата, която може да зарази фуражните суровини или да бъде директно погълната от животните. Освен фоновото замърсяване, директно случайно замърсяване на фуражните суровини може да стане поради локализирано изпускане на диоксини от промишлени дейности, замърсяване на фуражни суровини при тяхното производство, преработка и транспортиране, и незаконни практики или грешки в управлението по време на производството на храни за животни.
- (7) Повече от 90 % от излагането на човека на диоксини става чрез хранителните продукти. Хранителните продукти от животински произход обикновено допринасят за около 80 % от общото излагане. Заплахата за животните от диоксини произлиза основно от храните за животни. Следователно храните за животни, и в някои случаи почвата, са от значение като потенциални източници на диоксини.
- (8) НКХ прие становище по отношение на оценка на риска от диоксини и ПХБ от тип диоксин в храните на 30 май 2001 г. Това е актуализация, базирана на новата научна информация, която е в наличност след приемането на становището на НКХ по този въпрос на 22 ноември 2000 г. НКХ е определил пределно допустимата седмична доза (ПДСД) за диоксини и ПХБ от тип диоксин на 14 pg СЗО-ТЕК/kg телесно тегло. Оценките на излагането показват, че значителна част от населението на Общността има хранителна доза, надвишаваща пределно допустимата доза.

⁽¹⁾ ОВ L 115, 4.5.1999 г., стр. 32.

- (9) Намаляването на излагането на хора на диоксини, чрез консумиране на храна, следователно е важно и необходимо, за да се гарантира защитата на потребителите. Тъй като замърсяването на храната е пряко свързано със замърсяването на храната на животните, трябва да бъде приет интегриран подход за намаляване на инцидентите с диоксин по време на цялата хранителна верига за хора, т.е. от фуражни суровини през животните, използвани за храна, до хората. Следователно въвеждането на мерки относно фуражните суровини и храните за животни представлява ключов етап към намаляване на поеманата от хора доза диоксин.
- (10) Научният комитет по храненето на животните (НКХЖ) е бил помолен да даде съвет по отношение на източниците на замърсяване на храните на животни с диоксини и ПХБ, включително ПХБ от тип диоксин, излагането на животни, от които се произвежда храна, на диоксини и ПХБ, пренасянето на тези компоненти в хранителните продукти от животински произход, и всякакво влияние на наличните в храните за животни диоксини и ПХБ върху здравето на животните. НКХЖ прие становище на 6 ноември 2000 г. Той идентифицира рибното брашно и рибното олио като най-силно замърсената фуражна суровина, като продуктите от европейски произход са по-силно замърсени. Животинската мазнина е била идентифицирана като следващия много сериозно замърсен материал. Всички други фуражни суровини от животински и растителен произход са имали сравнително ниски нива на замърсяване с диоксини. Грубите фуражи показват различни степени на замърсяване с диоксини, в зависимост от географското разположение, степента на замърсяване с пръст и излагането на източници на атмосферно замърсяване.
- (11) Следва да се предприемат мерки за намаляване наличието и замърсяването с диоксини на околната среда, за да се ограничат последиците от замърсяването на околната среда върху замърсяването на фуражните суровини. ПКХЖ препоръча, *inter alia*, да се наблегне на намаляване последиците от най-замърсените фуражни суровини върху цялостното замърсяване по хранителен път.
- (12) Максимално допустимите нива на диоксини и ПХБ от тип диоксин, следва да бъдат подходящ инструмент за предпазване от неприемливо високо излагане на животни и за предпазване разпространението на храни за животни с неприемлива висока граница на замърсяване, т.е. в случаи на инцидентно замърсяване и излагане. Освен това, установяването на максимално допустими нива е задължително за прилагането на регулираща контролна система и за гарантиране на единното и прилагане.
- (13) Мерки, базирани единствено на установяването на максимални нива за диоксини и ПХБ от тип диоксин в храните за животни, не биха били достатъчно ефективни за намаляване на излагането на човека на диоксини, освен ако нивата са определени толкова ниско, че голяма част от доставките на фуражи да се декларира като негодни за консумация от животни. По принцип е прието, че за да се намали активно наличието на диоксини в храните за животни, максималните нива следва да бъдат придружени с мерки, стимулиращи активния подход, включително нива за действие и целеви нива за храните за животни в комбинация с мерките за ограничаване на емисиите. Целевите нива показват нивата, които трябва да бъдат достигнати, за да се намали в крайна сметка излагането на човека, на по-голяма част от населението, до ПДСД, посочени от ПКХ. Нивата за действие са инструмент за компетентните органи и оператори за идентифициране случаите, когато е подходящо да се идентифицира източникът на замърсяване и да се вземат мерки за неговото намаляване или елиминиране, не само в случай на неспазване на настоящата директива, но също когато са открити значителни нива диоксини над нормалните фонове съдържания. Това ще се отрази в постепенно намаляване на нивата на диоксини в храните за животни и целевите нива ще бъдат постепенно достигнати. Препоръка на Комисията по този въпрос беше адресирана до държавите-членки.
- (14) Въпреки че от токсикологична гледна точка, всяка граница следва да се отнася до диоксини, фурани и ПХБ от тип диоксин, в момента максимални нива са определени само за диоксини и фурани и не са определени за ПХБ от тип диоксин, като се има предвид ограничените налични данни за последните. Въпреки това, наблюдението ще продължи, по-специално върху наличието на ПХБ от тип диоксин, с оглед включването на тези вещества в максималните нива.
- (15) Съдържанието на диоксин в храните за животни следва да се разглежда с оглед на текущите нива на фона на замърсяване, които се различават при различните суровини за храни за животни. Максималната граница, предвид фоновото замърсяване, следва да се фиксира на определена, но реално постижима, граница.
- (16) За да гарантира, че всички оператори в хранителните вериги за животни и хора продължават да полагат всички възможни усилия и да правят всичко необходимо, за да ограничат наличието на диоксини в храните за животни и хора, максималните приложими нива, следва да бъдат преразглеждани през определен период, с оглед определяне на по-ниски максимални нива. Общо намаление на излагането на човека на диоксини от поне 25 % следва да бъде постигнато до 2006 г.
- (17) Комбинирани фуражи и фуражни суровини от растителен произход обикновено не съдържат високи нива на диоксини. Тъй като фуражните суровини от растителен произход са определено основния компонент в хранителния режим на много видове животни, следва да се определи максимална граница също за тези суровини. Колкото по-чувствителен е методът за анализ, толкова по-скъп и по-продължителен е анализът за проверка за диоксини. Тъй като е важно да се анализират колкото е възможно повече проби, максималните предложени нива са по-високи от нормалния фон, като се има предвид, че те съставят горните пределни нива.

- (18) От изключителна важност е да се намалят, като цяло, нива на замърсители от диоксини в храните за животни. Следователно е абсолютно необходимо да се забрани смесването на фуражни суровини или храни за животни, отговарящи на максимално допустимите нива, с фуражни суровини или храни за животни, съдържанието на които надвишава максимално допустимите нива.
- (19) Директива 1999/29/ЕО следователно трябва да бъде изменена.
- (20) Постоянният комитет по храните за животни не предостави благоприятно становище. Комисията следователно не беше в състояние да приеме разпоредбите, които бяха предвидени, съгласно процедурата, посочена в член 13 от Директива 1999/29/ЕО,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Приложения I и II към Директива 1999/29/ЕО се изменят съгласно приложението към настоящата директива.

Член 2

1. Държавите-членки приемат и публикуват не по-късно от 1 юли 2002 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

Те прилагат тези разпоредби считано от 1 юли 2002 г.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите от националното си законодателство в областта, уредена от настоящата директива.

Член 3

1. Разпоредбите, посочени в член 1, се преразглеждат за първи път най-късно до 31 декември 2004 г., с оглед на новите данни за наличието на диоксини и ПХБ от типа диоксин, по-специално, с оглед на включването на ПХБ от типа диоксин в нивата, които трябва да се определят.

2. Разпоредбите, посочени в член 1, се преразглеждат отново, най-късно до 31 декември 2006 г., с цел значителното намаляване на максималните нива.

Член 4

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 5

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 27 ноември 2001 година.

За Съвета

Председател

A. NEYTS-UYTTEBROECK

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложения I и II към Директива 1999/29/ЕО се изменят както следва:

1. Приложение I се изменя както следва:

а) в таблицата, под точка „Б. Продукти“, точка 21 се заменя, както следва:

Вещества, продукти	Храни за животни	Максимално съдържание в mg/kg (ppm), отнасящо се до суровините за храни за животни със съдържание на влага 12 %
(1)	(2)	(3)
„21. Диоксин (сума от полихлорирани дибензопарадиоксини (ПХДП) и полихлорирани дибензофурани (ПХДФ), изразени в токсични еквиваленти на Световната здравна организация (СЗО), като се използва СЗО-ФТЕ (коэффициенти на токсична еквивалентност, 1997)) ПХДП/Ф	Всички суровини от растителен произход, включително растителни масла и деривати	0,75 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(5,6)
	Минерали	1,0 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(5,6)
	Животински мазнини, включително мазнини от млякото и яйцата	2,0 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(5,6)
	Други продукти от сухоземни животни, включително мляко и млечни продукти и яйца и яйчни продукти	0,75 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(5,6)
	Рибно масло	6 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(5,6)
	Риба, други водни животни, техни продукти и странични продукти, с изключение на рибно масло ⁽⁷⁾	1,25 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(5,6)
	Комбинирани фуражи, с изключение на храни за животни с ценна кожа, домашни животни и храни за риби	0,75 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(5,6)
	Храни за риба Храна за домашни любимци	2,25 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(5,6) “

б) в края на приложение I, се добавят следните бележки под линия:

„⁽⁵⁾ Горни гранични концентрации: горните гранични концентрации са изчислени, като се предположи, че всички стойности на различните сродни съединения по-ниски от прага за определяне са равни на прага за определяне.

⁽⁶⁾ Тези максимални граници се преразглеждат за първи път преди 31 декември 2004 г. с оглед на новите данни за наличието на диоксини и ПХБ от тип диоксин, по-специално, с оглед включването на ПХБ от тип диоксин в нивата, които трябва да бъдат определени и ще бъдат в последствие преразглеждани преди 31 декември 2006 г., с цел значително намаляване на максималните нива.

⁽⁷⁾ Прясна риба, доставена директно и използвана без междинна обработка за производството на храни за животни с ценна кожа, се освобождава от максимална граница. Продуктите, преработените животински протеини, произведени от тези животни с ценна кожа, не могат да влизат в хранителната верига за хора и храненето на животни с тях се забранява за животни във ферми, които се отглеждат, уговят и развъждат за производство на храна.“

2. Приложение II се изменя, както следва:

а) в таблицата, точка 4 от част А се изменя, както следва:

Вещества, продукти	Фуражни суровини	Максимално съдържание в mg/kg (ppm), отнасящо се до суровините за храни за животни със съдържание на влага 12 %
(1)	(2)	(3)
„4. Диоксин (сумата от полихлорирани дибензопарадиоксини (ПХДП) и полихлорирани дибензофурани (ПХДФ), изразени в токсични еквиваленти на Световната здравна организация (СЗО), като се използва СЗО-ФТЕ (коэффициенти на токсична еквивалентност, 1997)) ПХДП/Ф	Всички суровини от растителен произход за храни за животни, включително растителни масла и странични продукти	0,75 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(2,3)
	Минерали	1,0 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(2,3)
	Животински мазнини, включително мазнини от млякото и яйцата	2,0 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(2,3)
	Други продукти от сухоземни животни, включително мляко и млечни продукти и яйца и яйчни продукти	0,75 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(2,3)
	Рибно масло	6 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(2,3)
	Риба, други водни животни, техни продукти и странични продукти, с изключение на рибно масло ⁽⁴⁾	1,25 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(2,3)
	Комбинирани фуражи, с изключение на храни за животни с ценна кожа, домашни животни и храни за риби	0,75 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(2,3)
	Храни за риба Храна за домашни любимци	2,25 ng СЗО-ПХДП/Ф-ТЕК/kg ^(2,3) “

б) в края на част А, бележка под линия 2 се заличава и заменя със следните бележки под линия:

„⁽²⁾ Горни гранични концентрации: горните гранични концентрации са изчислени, като се предположи, че всички стойности на различните сродни съединения по-ниски от прага за определяне, са равни на прага за определяне.

⁽³⁾ Тези максимални граници се преразглеждат за първи път преди 31 декември 2004 г. съобразно новите данни за наличието на диоксини и ПХБ от тип диоксин, по-специално с оглед включването на ПХБ от тип диоксин в нивата, които трябва да бъдат определени и ще бъдат в последствие преразглеждани преди 31 декември 2006 г., с цел значително намаляване на максималните нива.

⁽⁴⁾ Прясна риба, доставена директно и използвана без междинна обработка за производството на фуражи за животни с ценна кожа, се освобождава от максимална граница. Продуктите, обработени животински протеини, произведени от тези животни с ценна кожа, не могат да влизат в хранителната верига за хора и храненето на животни с тях се забранява за животни във ферми, които се отглеждат, угояват и развъждат за производство на храна.“